

PRÍLOHA A: PRAKTICKÉ RADY PRE DOBRÚ DISKUSIU

1. Zabezpečte, aby miestnosť bola dobre osvetlená a mala izbovú teplotu.
2. Odstráňte veci, ktoré by odvádzali pozornosť.
3. Stoličky zoradte tak, aby ľudia na seba videli. Všetci by mali sedieť na jednej úrovni. Vhodné je sedieť v kruhu.
4. Vopred naplánujte stretnutie tak, aby nebolo rušené deťmi, telefónmi, domácimi miláčikmi, rádiom, či TV.
5. Počet ľudí by nemal byť menej než štyri a viac než dvanásť. Optimálny počet pre kvalitnú diskusiu je okolo osem.
6. Začnite a skončite načas.
7. Buďte spoľahlivý a úprimný. Ak poviete, že niečo prediskutujete neskôr, istotne to urobte. Dôvera sa buduje v malých veciach.
8. Nedávajte najavo svoju obavu z ticha. Doprajte ľuďom čas na odpovede. Ak nerozumejú otázke, zopakujte ju (neodpovedajte na ňu sám).
9. Použite humor. Smiech ľudí odzbrojuje a buduje mosty. Hodnotné diskusie často končia smiechom.
10. Pred prvou diskusiou povedzte účastníkom, ako môžu prispieť k dobrému procesu vzájomného učenia sa:
 - Tým, že budú pripravení zmeniť svoje presvedčenie a názory.
 - Tým, že budú otvorení pre nové pohľady.
 - Tým, že odolajú pokušeniu argumentovať za každú cenu.
11. Zahrňte do diskusie emócie. Život a pravda nie sú len vecou rozumového poznania. Do diskusie vložte aj citový rozmer.
12. V diskusii prejavte lásku k ľuďom. Keď budú vedieť, že sa o nich zaujímate, budú ochotnejší sa s vami učiť.
13. Zaznamenajte si osobné problémy, ktoré pri diskusii vyvstanú a vo vhodnom čase sa k nim vráťte.

PRÍLOHA B: VAŠA ÚLOHA AKO MODERÁTORA

Vašou úlohou je:

Vaša úloha ako moderátora sa bude meniť v závislosti od potrieb ľudí.

Motivovať: Stimulovať premýšľanie ľudí.

Umožňovať: Udržať diskusiu sústredenú na tému.

Vyjasniť: Vysvetľovať, o čom sa diskutuje.

Potvrdzovať: Povzbudzovať a ďakovať účastníkom za to, že sa zapojili do diskusie. Robte to často! Dajte ľuďom najavo, že ich príspevky sú cenné.

Podnecovať: Diplomatically ich vyzývajte, aby vyjadrili svoj názor. Môžete požadovať, aby svoj názor podopreli Písmom alebo ilustráciou, ako to môže fungovať v praktickom živote.

Presmerovať: Vtiahnite do diskusie iných. Povzbudzte ľudí, aby sa zapojili, ale nenúťte ich, aby odpovedali.

Čo nie je vašou úlohou:

Posudzovať: Predložte rôzne názory, ale nech ich druhí posúdia.

Kázať: Zaujímajte sa viac o názory iných, než o svoj vlastný.

Vedecky bádať: Vyhnite sa analyzovaniu každej myšlienky. V opačnom prípade bude diskusia nudná. Neopierajte sa na stoličke, ale nakloňte sa smerom k človeku, ktorý hovorí a udržiavajte s ním očný kontakt... Diskutujúcich povzbudzujte verbálne aj neverbálne.

Byť expertom: Radšej považujte za odborníkov iných než seba. Nezabudnite, že ste moderátorom diskusie, nie konečnou autoritou (túto úlohu má Biblia).

PRÍLOHA C: AKO KLÁŠŤ DOBRÉ OTÁZKY

Kľúčom k dobrej diskusii sú dobré otázky.

Test pre dobré otázky:

1. Sú jasné?
2. Podnecujú premýšľanie?
3. Sústreďujú sa na danú tému?
4. Vyžadujú vlastný úsudok namiesto pripomínania si faktov?

Bežné úskalia, ktorým by sme sa mali vyhnúť pri kladení otázok:

- Otázky so „správnou“ odpoveďou. Prednostne vyberajte otázky s otvoreným koncom, ktoré majú viacej odpovedí (nie takéto: „Kde sa v Biblii nachádza desať Božích prikázaní?“)
- Otázky s odpoveďou „áno“ a „nie“. Tieto nenechávajú priestor pre diskusiu.
- Otázky, ktoré predpokladajú alebo naznačujú určitú odpoveď.
- Otázky, ktoré sú príliš dlhé na zapamätanie.
- Zložené otázky - položte súčasne iba jednu otázku.
- Otázky typu „buď – alebo“. Tieto ponúkajú na výber len dve možnosti, ktoré sa nám nemusia pozdávať.
- Otázky s dvoma zápornmi sú príliš zložité (napr. „Nemá to zmysel nerobiť to?“)

Používajte rozširujúce otázky

Nasledujúce otázky predstavujú rozširujúce otázky, ktoré sa môžu použiť vo väčšine diskusií:

- Čo tým myslíte?
- Môžete uviesť príklad?
- Kde by sme to našli v Biblii?
- Ako súvisí to, čo teraz hovoríte, s tým, čo sme povedali predtým?
- Videli ste, že to funguje vo vašej službe?
- Ako by sme to mohli uplatniť v našom zbore?
- Ak je to pravda, aké z toho plynú dôsledky pre _____?
- Môžete definovať tento výraz/pojem?

PRÍLOHA D: AKO RIEŠIŤ BEŽNÉ PROBLÉMY

1. Častá neúčast'

Nedajte sa odradiť! Zatelefonujte ľuďom a povedzte im, že sú pre skupinu dôležití.

2. Ťažké otázky

Ak neviete, ako odpovedať, buďte úprimný! Vždy si môžete odpoveď vyhľadať alebo sa spýtať niekoho, kto to vie, a odpoviete na budúcom stretnutí. Nikdy nepredstierajte, že viete, ak neviete.

3. „Nesprávne“ odpovede

Ak sa niektorá odpoveď nedá biblicky zdôvodniť, nemusíte to účastníkovi povedať priamo. Je lepšie opýtať sa iných členov skupiny, čo si myslia, alebo prejsť k nasledujúcej otázke, ktorá daný problém objasní. Z času na čas však musíte zlé názory korigovať.

4. Vonkajšie vyrušovania

S vyrušovaním musíte počítať, a preto urobte potrebné kroky, aby ste mu predišli. Postarajte sa o to, aby niekto dvíhal telefón, vypnite zvonček, alebo požiadať ľudí, aby si prepli mobilné telefóny na tichý režim. Niektorým vyrušeniam sa nevyhnete ani pri dobrom plánovaní. Keď k nim dôjde, dajte jednoduchý pokyn a pokračujte v lekcii.

5. Tvrdenia/argumenty

Môžete ich dobre využiť, pokiaľ je problém viac osobný než teologický. Povzbudte skupinu, aby sa zapojila.

6. Nedocenenie príspevku člena

Upriamte znova pozornosť skupiny na otázku jednotlivca. Hľadajte odpoveď, ak je na dosah ruky. Ak nie, rozhodnite, ako a kde ju budete hľadať. V každom prípade sa snažte posilniť pýtajúceho sa.

7. Strata faktov, odklon diskusie

Taktne pomáhajte skupine, aby sa držala hlavnej myšlienky. Použitie otázky obvykle dobre funguje. Ak potrebná diskusia na odlišnú tému, naplánujte, kedy ju uskutočnite.

8. Neskoré príchody

Majte plán. Lekciu začnite v naplánovanom čase alebo keď je prítomná väčšina ľudí. Ak niekto chýba, pripravte stoličky, aby svojim príchodom nevyrušovali. Vedúci môže osloviť oneskoreného účastníka slovami: „Vitajte... práve hovoríme o ...“ a pokračovať. Vyhnite sa dlhému vysvetľovaniu, alebo začínaniu odznova.

9. Diskusia viazne

Vytvorte konflikt – zadajte provokatívne otázky alebo hrajte diablovho advokáta. Meňte témy. Pridajte humor.

PRÍLOHA E: AKO JEDNAŤ S PROBLEMATICKÝMI ĽUĎMI

VIKTÓRIA VÝHYBKÁRKA - *odkláňa diskusiu*

- Upozornite ju, že odklonila diskusiu a pripomeňte jej danú tému.
- Povedzte „Je to dobrá otázka, ale práve teraz sa jej nemôžeme venovať. Porozprávajme sa o tom po stretnutí.“
- Odpovedzte krátko a pokračujte.
- Neponižujte ju ani nekritizujte za jej otázku.
- Porozprávajte sa s ňou osobne a vysvetlite, aký je cieľ štúdia.
- Na jej otázku odpovedzte inou otázkou.

MONIKA MONOPOLNÁ – *väčšinou rozpráva iba ona*

- Povedzte, že chcete počuť názor aj niekoho iného na danú tému.
- Porozprávajte sa s ňou po skončení lekcie, pochváľte jej ochotu diskutovať, ale povedzte jej, že najviac pomôže tým, keď nechá hovoriť aj iných.
- Sadnite si vedľa nej, nie oproti nej (vtedy je očný kontakt najsilnejší).

PALO POZOROVATEĽ - *len sa prízerá, usmieva, a nepovie ani slovo*

- Položte mu otázku na začiatku diskusie, keď je k dispozícii mnoho odpovedí.
- Položte mu jednoduchú otázku.
- Zapojte ho do prípravy diskusie pred stretnutím.
- Pochváľte ho, ak niečo povie.
- Netlačte na neho ani ho nezosmiešňujte.
- Po skončení lekcie mu povedzte, že jeho príspevok mohol skupine pomôcť.

KAROL KOMEDIANT - *myslí si, že jeho službou je humor a stále zľahčuje vážne otázky*

- Po jeho vtipných poznámkach sa ho opýtajte, čo si v skutočnosti o danom probléme myslí.
- Po skončení lekcie mu poďakujte za humor, no povzbudte ho, aby povedal aj niečo vážne.

ZLATAN ZHADZOVAČ - *podceňuje príspevky iných a vždy má tri ďalšie dôvody, prečo sa ostatní mýlia*

- Buďte trpezlivý. Neodpovedajte hlúpo podľa jeho hlúposti.
- Poďakujte mu za jeho záujem.
- Povedzte mu, že s ním radi prediskutujete vaše odlišné názory po lekcii (môže mať skrytý problém).
- Hovorte s ním osamote a dajte mu najavo, ako jeho správanie ovplyvňuje iných.

- Pridrżte sa názoru členov skupiny, keď ich podceňuje.

STELA STOPÁRKA - *čaká až kým skupina dospeje k zhode a potom sa pridá. Nikdy však nepovie svoju vlastnú myšlienku*

- Na začiatku diskusie jej položte otázku, ktorá je celkom bezpečná, a keď odpovie uistite ju, že to bola dobrá odpoveď.
- Buďte citlivý, ale môžete sa jej opýtať, prečo súhlasí s danou myšlienkou.

PATRIK POSUNUTÝ - *najmä teologicky*

- Majte ho radi a oceňte jeho odlišnosť.
- Pri kontroverznej téme povedzte, že o nej diskutujete z určitého uhla pohľadu.
- Po skončení mu povedzte, aký postoj zaujíma k tomuto problému váš zbor.

PETER POSLEDNÁ AUTORITA - *vie vždy viac ako vy*

- Porozprávajte sa po lekcií. Pokorne priznajte, že vie viac než vy.
- Pamätajte si jeho pomoc – možno ho dokonca môžete nechať viesť.
- Necíťte sa ním ohrozený, tešte sa z toho! Ak má správny postoj, môže byť veľkým prínosom.

NORO NEKREŠŤAN - *nie je kresťanom*

- Nedovoľte, aby sa cítil v kurze osamelý.
- Správajte sa k nemu tak, ako k ostatným, ale buďte vnímaví na jeho prítomnosť v skupine.
- Snažte sa s ním osobne stretnúť. Vo vhodnej chvíli mu povedzte evanjelium.

*

BIBLIOGRAFIA

Téma 1: Ovplyvnenie tvojho sveta

“A Formula for Impacting Your World,” Bill Hybels and Mark Mittelberg. Tretia kapitola z knihy „*Becoming a Contagious Christian*.. Copyright © 1994 Bill Hybels a Mark Mittelberg. V origináli použité s povolením vydavateľstva Zondervan Publishing House. Všetky práva vyhradené.

Téma 2: Evanjelizácie prostredníctvom spoločenstva a modlitby

“Where Do We Begin?” and “For What Are We to Pray?” Jerram Barrs. Kapitola siedma a ôsma z knihy *The Heart of Evangelism*. Copyright © 2001 Jerram Barrs. V origináli použité s povolením Crossway Books. Všetky práva vyhradené.

“The Community of Joy,” C. John Miller. Kapitola šiesta z knihy *Power Evangelism for the Powerless*. Copyright © 1980, 1997 Rose Marie Miller. V origináli použité s povolením vydavateľstva P & R Publishing Company. Všetky práva vyhradené.

Téma 3: Evanjelizácia ako proces

“Pre-Christians Everywhere,” Jim and Karen Covell and Victorya Rogers. Úryvok z tretej kapitoly z knihy *How to Talk about Jesus without Freaking Out*. Copyright © 2000 Jim Covell, Karen Covell a Victorya Rogers. V origináli použité s povolením Multnomah Publishers, Inc. Všetky práva vyhradené.

“Meet Unchurched Harry and Mary,” Lee Strobel. Článok z časopisu *Discipleship Journal*, Vydanie 83 (Sept./Okt. 1994). Copyright © 1994 The Navigators. V origináli použité s povolením autora. Všetky práva vyhradené.

Téma 4: Budujeme vzťahy

“Beyond the Holy Huddle,” Jonathan Graf. Článok z časopisu *Discipleship Journal*, číslo 80 (Marec/Apríl 1994). Copyright © 1994 The Navigators. V origináli použité s povolením autora. Všetky práva vyhradené.

“Your Nonbelieving Neighbor,” Joe Aldrich. Kapitola desiaty z knihy *Life-Style Evangelism*. Copyright © 1981. V origináli použité s povolením Multnomah Publishers. Všetky práva vyhradené.

Téma 5: Prekonávanie prekážok

“What’s Holding You Back?” Daniel Owens. Kapitola prvá z knihy *Sharing Christ When You Feel You Can’t*. Copyright © 1997. V origináli použité s povolením Crossway Books. Všetky práva vyhradené.

Téma 6: Tvoj spôsob zdieľania evanjelia

“Discover Your Evangelism Style,” Mark Mittelberg. Článok z časopisu *Discipleship Journal*, číslo 95 (September/Október 1996). Copyright © 1996 The Navigators. Všetky práva vyhradené.

Téma 7: Porozprávaj svoj životný príbeh

“Your Story,” Jim and Karen Covell and Victorya Rogers. Kapitola šiesta z knihy *How to Talk about Jesus without Freaking Out*. Copyright © 2000 Jim Covell, Karen Covell a Victorya Rogers. V origináli použité s povolením Multnomah Publishers, Inc. Všetky práva vyhradené.

Téma 8: Príprava posolstva

“Making the Message Clear,” Bill Hybels and Mark Mittelberg. Kapitola jedenásta z knihy *Becoming a Contagious Christian*. Copyright © 1994 Bill Hybels a Mark Mittelberg. V origináli použité s povolením Zondervan Publishing House. Všetky práva vyhradené.

“Summarizing the Gospel in Thirty Seconds,” Michael Green and Alister McGrath. Úryvok z tretej kapitoly z knihy *How Shall We Reach Them*. Copyright © 1995 Alister McGrath a Michael Green. V origináli použité s povolením vydavateľstva Thomas Nelson Publishers. Všetky práva vyhradené.

Téma 9: Odpovede na námietky

“On Your Mark . . .” Frank Harber. Článok z časopisu *On Mission*, číslo 8 (Sept/Okt 1999). Copyright © 1999. Permission pending. Všetky práva vyhradené.

“Ready to Answer,” J. Mack Stiles. Článok z časopisu *Discipleship Journal*, číslo 98 (Mar/Apr 1997). Copyright © 1997 The Navigators. Permission pending. Všetky práva vyhradené.

Téma 10: Je Ježiš jedinou cestou?

“It’s Offensive to Claim Jesus Is the Only Way to God,” Lee Strobel. Kapitola piata z knihy *The Case for Faith*. Copyright © 2000 Lee Strobel. Permission pending, Zondervan Publishing House. Všetky práva vyhradené. V slovenčine *Kauza viera*, Port Libri, 2002.

Téma 11: Prechod k rozhodnutiu

“Your Personal Message of Evangelism,” Joseph C. Aldrich. Kapitola jedenásta z knihy *Life-Style Evangelism*. Copyright © 1981. V origináli použité s povolením Multnomah Publishers. Všetky práva vyhradené.

Téma 12: Napĺňanie Veľkého poslania

“Investing Your Life in People,” Bill Hybels and Mark Mittelberg. Kapitola pätnásta z knihy *Becoming a Contagious Christian*. Copyright © 1994 Bill Hybels a Mark Mittelberg. V origináli použité s povolením Zondervan Publishing House. Všetky práva vyhradené.

*